

Motie Wat niet weet, wat mogelijk wél deert: Microplastics uit onze bodem

Motienummer	M24-27
Opstellers	Volt – Amos de Jong GroenLinks - Erwin Virginia PvdD – Jesseka Batteau

Verzoekt het college van GS

- I. In overleg met relevante kennisinstituten (zoals het RIVM en de Universiteit van Wageningen) een onafhankelijk onderzoek te starten, of aan te sluiten bij lopende onderzoeken, naar (1) de omvang van micro- en nanoplastics die via kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen, zaden en andere plastichoudende producten/materialen in de Utrechtse bodem belanden; en (2) de effecten op natuur, milieu en de volksgezondheid.
- II. Bij dit onderzoek zo veel mogelijk de sector te betrekken, waaronder de producenten, leveranciers en handelaren van kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen, en zaden/zaailingen, en natuur- en milieuorganisaties;
- III. Op basis van het onderzoek mogelijke oplossingsrichtingen te definiëren, waar de provincie een rol bij kan spelen, gericht op het verder voorkomen en beperken van risico's voor mens, natuur en milieu en (waar nodig) herstellen van de bodemkwaliteit;
- IV. De onderzoeksresultaten en oplossingsrichtingen aan PS te presenteren, voor Q2 2025.

Aanleiding:

De Europese verordening REACH verbiedt microplastics in veel producten. Voor landbouwproducten geldt echter een transitieperiode tot wel acht jaar (mogelijke verlengingen nog uitgesloten). Tot die tijd belanden microplastics en nanoplastics stelselmatig in onze Utrechtse bodem. Tijdens het debat in de RGW-commissie bleek dat de zorgen breed gedeeld worden, maar de omvang en materialiteit van de effecten onbekend zijn. Dit blijkt ook uit nader overleg met het College en de ambtelijke organisatie. PS nam in 2017 al breed een motie aan waar microplastics werden genoemd, maar data en normeringen ontbreken vandaag de dag.

Beoogd effect:

- Kennis van en inzicht in de omvang en materialiteit van de plastic problematiek.
- Op feiten-gebaseerde oplossingsrichtingen die politieke keuzes bevorderen.
- Bijdrage aan preventie, reductie, en herstel t.b.v. natuur en plasticvrije landbouw.
- Toepassing van het voorzorgsprincipe: indien schade onbekend, dan (voorlopig) niet doen.

Argumenten:

- Microplastics en nanoplastics zitten o.a. in zaden, kunstmest, en pesticiden.¹ Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat plastic vezels via de wortelen in gewassen terechtkomen; gewassen die wij consumeren. Een mogelijk significant gevaar voor de volksgezondheid en de natuur.
- I.h.k.v. het BWP, Bodemvitaliteit en de Europese Bodemmonitoringsrichtlijn² (gezonde bodems in 2050) gaat PU (inventariserende) onderzoeken uitvoeren. Deze motie sluit daar goed op aan.
- Het kan zonder plastic, zo blijkt ook uit het rapport 'Phasing out the use of microplastics'³, geschreven door 180 samenwerkende Europese milieuorganisaties.

¹ [Boeren verspreiden zonder het te weten microplastics over akkers, agrosector wist een verbod te vertragen - Follow the Money - Platform voor onderzoeksjournalistiek \(ftm.nl\)](#)

² [Europese Green Deal: duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen \(europa.eu\)](#)

³ [Phasing out the use of microplastics \(eeb.org\)](#)

- Het voorzorgsprincipe zou leidend moeten zijn: als we het niet zeker weten, moeten we het niet doen, totdat we het wel zeker weten. Een verbod uitstellen, met grote risico's, is onverantwoord.